

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه ارومیه

خصوصی سازی در ورزش ایران

دکتر میر محمد کاشف

آذرماه سال ۱۳۸۵

شاخه‌های اصلی بحث:

۱. تعریف خصوصی سازی
۲. قانون اساسی و خصوصی سازی
۳. اهداف خصوصی سازی
۴. تجارب سایر کشورها
۵. خصوصی سازی در ورزش
۶. صنعت ورزش در جهان

تعریف خصوصی سازی

- A.** بیسلی (Beesly-1991) = وسیله‌ای برای بهبود عملکرد فعالیت‌های اقتصادی از طریق افزایش نقش نیروهای بازار است.
- B.** شوارتز (Schwartz-1992) = خصوصی سازی به معنی بوجد آوردن نظام اقتصادی جدید براساس بازار و در نتیجه، دگرگونی و تحول در ابعاد مختلف اقتصادی می‌باشد.
- C.** بس (Bos-1994) = خصوصی سازی را نشانه تعالی تفکر سرمایه‌داری و اعتماد به کارآیی بازار در مقابل عدم اطمینان به کارایی بخش عمومی بیان می‌کند.

D. تامپسون (Thompson-2000) = واژه خصوصی سازی
روشهای متعدد و مختلفی برای تغییر رابطه بین دولت و بخش
خصوصی را شامل می شود و شامل فروش داراییهای متعلق به
دولت، حذف ضوابط محدود کننده و واگذاری تولید و خدمات
دولتی به بخش خصوصی می گردد.

E. در نهایت:

خصوصی سازی حاکی از تغییر در تعادل بین دولت و بازار به نفع
بازار است.

F. در ورزش: خصوصی سازی ایجاد شرایط لازم در جهت تعمیم و
گسترش تربیت بدنی در کشور با استفاده از سرمایه گذاریهای
بخش خصوصی می باشد.

۲- قانون اساسی و خصوصی سازی

A. اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران:

B. فرآزهایی از فرمان مقام معظم رهبری ۱۳۸۵ راجع به خصوصی سازی و ابلاغ سیاستهای راهبردی بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی:

۱. تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم به سیاستگذاری، هدایت و نظارت
۲. آماده سازی بنگاههای داخلی جهت مواجهه هوشمند با قواعد تجاری جهانی در یک فرایند تاریخی و هدفمند.
۳. توسعه سرمایه انسانی، دانش پایه و متخصص در کشور
۴. توسعه و ارتقای استانداردهای ملی و انطباق نظامهای ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین المللی
۵. افزایش کارآیی و رقابت پذیری در عرصه های داخلی و خارجی

۳- اهداف خصوصی سازی

- A. کاهش اندازه (حوزه فعالیت) بخش دولتی
- B. انتقال مالکیت و کنترل اقتصادی
- C. افزایش کارایی مولد و تخصصی
- D. کاهش کسر بودجه و بدهی های ملی
- E. تعدیل سوبسیدها و اختلال قیمتها
- F. تعدیل مقررات (مقررات زدایی)
- G. افزایش رقابت در فعالیتهای اقتصادی
- H. ایجاد دلبستگی و علاقه در شاغلین شرکتهای
- I. گسترش بازار سرمایه و سهام
- J. تامین منافع مصرف کنندگان
- K. توزیع مناسب درآمدها بین مردم
- L. ایجاد بستر مناسب و مطمئن برای سرمایه گذاری اسپانسرها

۴- تجارب سایر کشورها

- .A آغاز خصوصی سازی در انگلستان با روی کار آمدن دولت مارگارت تاچر در سال ۱۹۷۹
- .B در اوایل دهه ۱۹۸۰ با روی کار آمدن دولت سوسیالیست فرانسوامیتران در فرانسه
- .C در آسیا، بنگلادش اولین کشور مجری خصوصی سازی است اما مالزی را باید طلایه دار خصوصی سازی به شمار آورد.
- .D در میان کشورهای آمریکای لاتین شیلی گسترده ترین اقدامات را در راستای خصوصی سازی داشت.
- .E در کشور ما خصوصی سازی از بعد از اتمام دفاع مقدس آغاز گردیده است که در سالهای اخیر بویژه با فرمان مقام معظم رهبری از سال ۱۳۸۵ سرعت و شتاب بیشتری بخود گرفته است.

جایگاه خصوصی سازی در ایران

- اصل ۴۴ قانون اساسی به منظور :
- شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی
- گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تامین عدالت اجتماعی
- ارتقاء کارآیی بنگاههای اقتصادی و بهره وری منابع مادی و انسانی و فناوری
- افزایش رقابت پذیری در اقتصاد ملی
- افزایش سهم بخشهای خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی
- کاستن از بار مال و مدیریتی دولت در تصدی فعالیتهای اقتصادی
- افزایش سطح عمومی اشتغال
- تشویق اقشار مختلف مردم به پس انداز و سرمایه گذاری و بهبود در آمد خانوارها

طبق سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی از
سوی مقام معظم رهبری در خرداد ۱۳۸۴ :

- ۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل ۴۴ را ندارد و موظف است هر گونه فعالیت را که مشمول این قانون باشد حداکثر تا پایان برنامه پنجساله چهارم (سالیانه ۲۰٪ کاهش فعالیت) به بخشهای تعاونی و خصوصی و عمومی غیر دولتی واگذار نماید .
- ۲- سرمایه گذاری ، مالکیت و مدیریت در زمینه های مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به شرح ذیل توسط بنگاهها و نهادهای عمومی و دولتی و بخشهای تعاونی و خصوصی مجاز است :

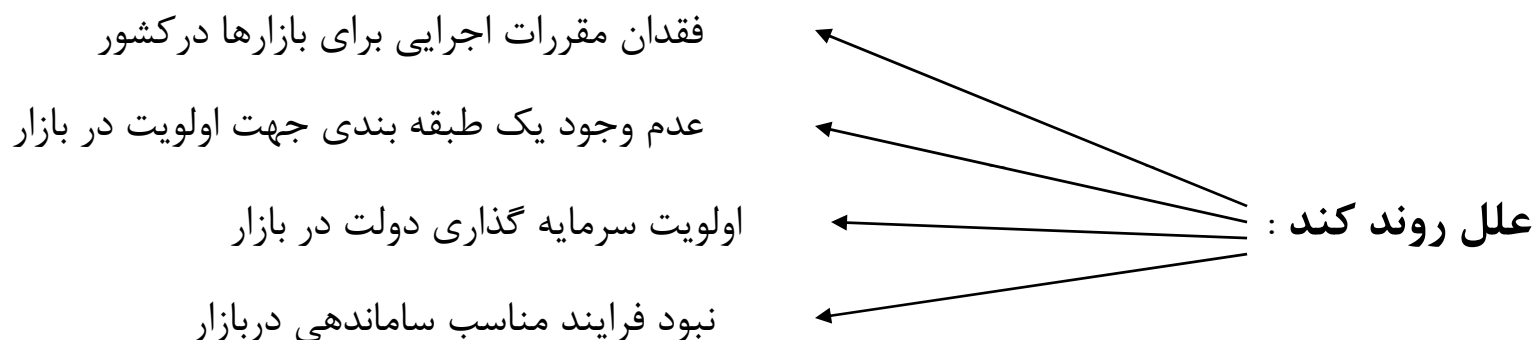
-
- ۱/۲ - صنایع بزرگ و صنایع مادر (از جمله صنایع پایین دستی نفت و گاز) و معادن بزرگ (به استثنای نفت و گاز)
 - ۲/۲ - فعالیت بازرگانی خارجی در چهارچوب سیاستهای تجاری و ارزی کشور
 - ۳/۲ - بانکداری توسط بنگاهها و نهادهای عمومی و دولتی و شرکتهای تعاونی سهامی عام
 - ۴/۲ - بیمه
 - ۵/۲ - تامین نیرو شامل تولید و واردات برق برای مصارف داخلی و صادرات
 - ۶/۲ - کلیه امور پست و مخابرات به استثنای شبکه های مادر مخابراتی ، امور واگذاری فرکانس و شبکه های اصلی تجزیه و مدیریت خدمات پایه پستی
 - ۷/۲ - راه و راه آهن

الزامات واگذاری در اصل ۴۴ قانون اساسی

- توانمندسازی بخشهای خصوصی و تعاونی و بنگاههای اقتصادی بزرگ
- نظارت و پشتیبانی مراجع ذی ربط بعد از واگذاری بر تحقق اهداف
- استفاده از روشهای معتبر و سالم واگذاری با تاکید بر بورس و ایجاد فرصتهای برابر برای همه
- ذینفع بودن دست اندرگاران واگذاری در واگذاریها
- رعایت سیاستهای کلی بخش تعاونی در واگذاریها

روند خصوصی سازی در گذشته ایران

■ سابقه خصوصی سازی در کشوری سالهای گذشته کند و ضعیف می باشد .

در حال حاضر ۱٪ جمعیت کشور معادل ۷۰۰ هزار نفر دارای سهام هستند.

در حالیکه ۶۰٪ جمعیت کشورهای اروپایی و حتی عربستان سهامدارند.

از سال ۸۰ تاکنون ۱۰۵۷۱۵۵۵۸ سهم به ۱۱۲۳۱۵ نفر کارگر به ارزش ۳۹۱۶۹۲ میلیون ریال واگذار شده است.

روند خصوصی سازی در گذشته ایران

سهام عدالت چیست؟

واگذاری سهام شرکتهای دولتی به اقشار کم درآمد کشور .

۱ - کاهش بار مالی دولت

۲- خود کفایی اقشار ضعیف

۳- کمک به سه دهک پایین جامعه

۴- توزیع عادلانه ثروت در بین مردم

۵- ایجاد شرایط مناسب کسب درآمد در جامعه

اهداف

سه دهک پایین جامعه ۲۱ میلیون نفر هستند که شامل :

مرحله اول (مشمولین کمیته امداد- بهزیستی- ورزندگان بدون شغل ودرآمد)

مرحله دوم (روستاییان وعشایر بدون درآمد وشغل وزمین)

مرحله سوم (کارمندان دولت- نیروهای مسلح-بازنشستگان-کارگران خدماتی وبیماران خاص بی

بضاعت)

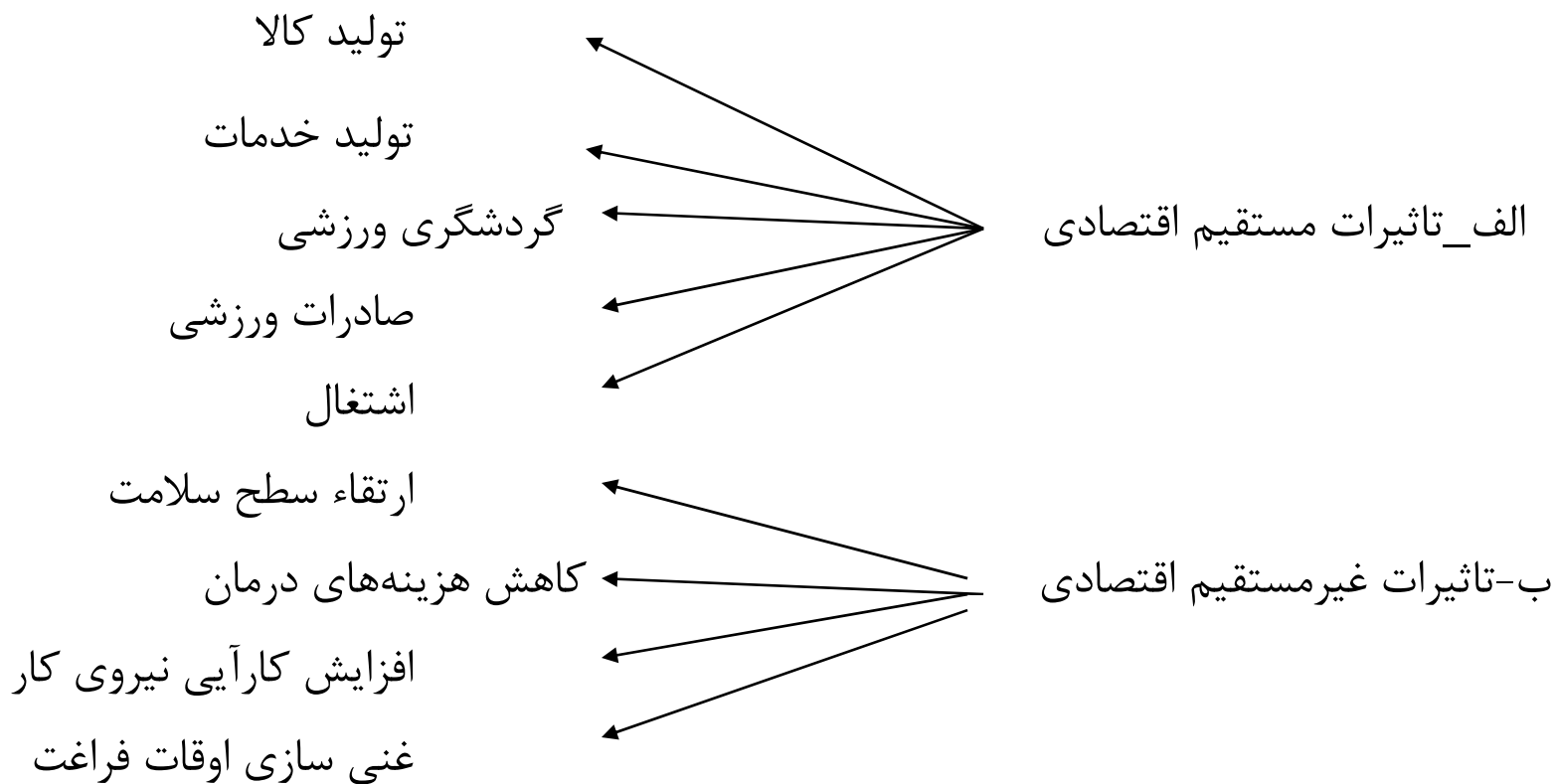
خصوصی سازی در ورزش

۱. اهمیت ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه یافته از نظر اقتصادی
۲. صنعت ورزش در جهان
۳. اثرات اقتصادی ورزش در کشورهای مختلف جهان
۴. سهم ورزش در تولید ناخالص ملی کشورها
۵. سهم ورزش در تولید ناخالص ملی ایران
۶. انواع سازمانهای ورزشی خصوصی
۷. قوانین مربوط به خصوصی سازی ورزش در ایران
۸. الگوهای جامع فعالیت بخش خصوصی در ورزش
۹. تقسیم بندی محصولات ورزشی
۱۰. سخن پایانی

اهمیت ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه‌یافته از نظر اقتصادی

■ مقدمه:

■ مهمترین اثرات اقتصادی ورزش

صنعت ورزش در جهان

- آغاز ضرورت جهانی شدن در ورزش از دههٔ سال ۱۹۸۰
- انجام مطالعاتی توسط محققین (چونز ۱۹۸۹- آندروف ۱۹۸۳) در اروپا
- تبدیل ورزش و تفریحات سالم به یک صنعت
- بزرگترین منبع درآمد کشورهای پیشرفته در قرن ۲۱
- رقابت کشورها در میزبانی رویدادهای ورزشی
- سرمایه‌گذاری کلان کشورها در صنعت ورزش

اثرات اقتصادی ورزش در کشورهای مختلف جهان

نام کشور	سال	درآمد حاصل از صنعت ورزش
آمریکا	۱۹۹۵	۱۵۲ میلیارد دلار
انگلستان	۱۹۹۵	۴/۱۲ میلیارد پوند
کانادا	۱۹۹۶	۹/۸ میلیارد دلار
استرالیا	۱۹۹۴	۸/۵ میلیارد دلار
نیوزلند	۱۹۹۶	۹۵۸ میلیون دلار
اسکاتلند	۱۹۹۸	۹۴۷ میلیون دلار
هنگ کنگ	۲۰۰۰	۲۱۵۴۹ میلیون دلار
ایران	۱۳۸۲	۱۵۲ میلیون دلار

۴- سهم ورزش در تولید ناخالص ملی کشورها

تولید ناخالص ملی (GDP) Gross Domestic Product
عبارتست از مجموع تولید کالاها و خدمات بخش‌های مختلف
اقتصادی در یک دوره زمانی خالص

عبارتست از ارزش پولی کل کالاهای تولیدی در یک اقتصاد بر پایه
قیمتهای جاری بازار پیش از کسر استهلاک و دیگر مخارج مربوط به
کالاهای مصرف نشدنی.

سهم از GDP	سال	نام کشور
۱/۲٪	۱۹۹۵	آمریکا
۷/۱٪	۱۹۹۵	انگلستان
۱/۱٪	۱۹۹۶	کانادا
۲/۱٪	۱۹۹۴	استرالیا
۱٪	۱۹۹۶	نیوزلند
۸/۱٪	۱۹۹۸	اسکاتلند
۶۹/۱٪	۲۰۰۰	هنگ کنگ
۳۹/۰٪	۱۳۸۲	ایران

سهم ورزش در تولید ناخالص ملی کشور

مقایسه تولید ناخالص داخلی کشور از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳

• میزان تولید ناخالص داخلی کشور در

سال ۱۳۸۲ نیز در مقایسه با ۱۳۸۰

۵۰/۶۱ درصد با احتساب تورم رشد

داشته است.

نوع هزینه	۱۳۸۰	۱۳۸۳	رشد نسبی %	رشد واقعی %
پوشاک ورزشی	۱۳۹	۱۲۸	۹۱/۷	۵۵/۹
کفش ورزشی	۲۶۴	۲۲۲	۹۱/۱۵	۵۵/۹
انواع توپ و تور	۱۳	۳۷	۶۲/۱۸۴	۷۷/۱۱۰
هزینه آموزش ورزشی	۱۷	۹۲	۱۸/۴۴۱	۷۱/۲۶۴
بلیط، ورودیه، حق عضویت	۳۰	۴۵	۵۰	۳۰
کرایه وسایل ورزشی	۶	۲۴	۳۰۰	۱۸۰
کتب و نشریات ورزشی	۹	۱۷	۸۹/۸۸	۳۳/۵۳
سایر تجهیزات	۳۱	۸۶	۴۲/۱۷۷	۴۵/۱۰۶
جمع	۵۰۹	۶۵۱	۹/۲۷	۷۴/۱۶
سرانه خانواده (ریال)	۴۰۹۷۹	۴۴۷۹۳	۳/۹	۵۸/۵
سرانه مزد (ریال)	۸۲۳۱	۱۰۰۲۹	۸۴/۲۱	۱۱/۱۳

۶- انواع سازمانهای ورزشی خصوصی

دولتی و وابسته به دولت (استادیومها)

خصوصی (سبک درآمد) باشگاهها

غیرانتفاعی (ارائه خدمات) پارکها و فضاها

سازمانهای ورزشی

مالکیت انفرادی (باشگاه چلسی)

مالکیت مشارکتی (منچستر یونایتد-بارسلونا)

مالکیت شرکتی (فولاد مبارکه - ذوب آهن)

سازمانهای ورزشی خصوصی

نقش خصوصی سازی در افزایش سرانه فضای ورزشی

■ طبق آمار سال ۸۵ سازمان تربیت بدنی طی برنامه چهارم توسعه باید سرانه فضای ورزشی کشور تا پایان برنامه سالانه ۱/۰ متر مربع افزایش یابد و از ۵/۰ متر مربع برای هر نفر به ۵/۲ متر مربع برسد .

■ فضای مورد نظر $۷۰۰۰۰۰۰۰ * ۱/۰ = ۷۰۰۰۰۰۰۰$

■ نحوه مشارکت دستگاهها و ارگانهای مختلف در این فضاها

متر مربع	سهم	نام ارگان
۳۵۰۰۰۰۰	%۵۰	سازمان تربیت بدنی
۲۴۵۰۰۰۰	%۳۵	سایر دستگاهها (شهرداری و نهادهای عمومی)
۱۰۵۰۰۰۰	%۱۵	بخش خصوصی
۷۰۰۰۰۰۰	%۱۰۰	جمع

برنامه مالی احداث فضاهای ورزشی سازمان تربیت بدنی

افزایش سالانه فضای ورزشی روباز	$۳۵۰۰۰۰۰ * ۷۰\% = ۲۴۵۰۰۰۰$ متر مربع
افزایش سالانه فضای ورزشی سرپوشیده	$۳۵۰۰۰۰۰ * ۳۰\% = ۱۰۵۰۰۰۰$ متر مربع
هزینه احداث فضای ورزشی روباز	$۲۴۵۰۰۰۰ * ۱۰۰۰۰۰۰ = ۲۴۵۰$ میلیارد ریال
هزینه احداث فضای ورزشی سرپوشیده	$۱۰۵۰۰۰۰ * ۴۰۰۰۰۰۰ = ۴۲۰۰$ میلیارد ریال
هزینه احداث سالانه سازمان	$۲۴۵۰ * ۴۲۰۰ = ۶۶۵۰$ میلیارد ریال

نسبت فضاهای روباز به سرپوشیده در این طرح ۷۰٪ به ۳۰٪ می باشد .

۷- قوانین مربوط به خصوصی سازی در ورزش ایران

- آیین نامه تاسیس و فعالیت باشگاههای خصوصی ورزش
- دستورالعمل اجرایی ماده ۷۰ در ورزش
- دستورالعمل اجرایی ماده ۸۸ تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

۸- الگوهای جامع فعالیت بخش خصوصی در ورزش

A. صنعت ورزش غیر حرفه‌ای و آماتور

الف: ورزش‌های آموزشگاهی

ب: ورزش‌های دانشگاهی

ج: ورزش‌های محلات

B. صنعت ورزش حرفه‌ای (رشته‌های مختلف ورزشی)

الف: بلیط فروشی

ب: تبلیغات

ج: فروش ورزشکار

C. صنعت ورزشهای همگانی

الف: مراکز آمادگی جسمانی و بدنسازی

ب : مراکز تفریحی و سرگرمی ورزشی

ج : گردشگری ورزشی

D. صنایع و بخشهای پشتیبانی ورزشی

الف : مدیریت امکانات و تسهیلات ورزشی

ب : مدیریت رویدادها و مراسم ورزشی

ج : تولید کالاهای ورزشی

۹- تقسیم‌بندی محصولات ورزشی

۱. رویدادهای ورزشی
۲. کالاهای ورزشی
۳. آموزش ورزشی
۴. اطلاعات ورزشی
۵. تبلیغات ورزشی
۶. خدمات ورزشی
۷. قراردادهای ورزشی

ارتباط بین تولیدکنندگان، تولیدات و مصرف کنندگان در ورزش

تولیدکنندگان-واسطه‌ها	تولیدات	مصرف کنندگان
مالکان - مدیران	رویدادهای ورزشی	تماشاچیان
صاحبان صنایع	کالاهای ورزشی	مردم و ورزشکاران
متخصصین و محققین	اطلاعات	باشگاهها و علاقمندان
صاحبان صنایع	تبلیغات	عموم و رسانه‌ها
باشگاهها	آموزش	مراجعین همگانی
بخش خصوصی	خدمات	مردم و باشگاهها
بخش خصوصی	قراردادها	خصوصی و دولتی

۱۰- سخن پایانی

■ خصوصی سازی در ورزش = بوجود آوردن شرایط لازم برای فعالیت بخش خصوصی در راستای تعمیم و گسترش ورزش و تربیت بدنی

■ راه کارهای لازم:

۱. کاهش نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم به سیاستگذاری، هدایت و نظارت در صنعت ورزش

۲. تدوین مقررات حمایت از بخش خصوصی مولد و متخصص در راستای سرمایه گذاری در ورزش

۳. توسعه منابع انسانی و دانش پایه ورزشی در کشور

۴. افزایش استانداردهای ملی از نظر امکانات ورزشی

۵. تامین نیازهای اساسی و اولیه ورزشی برای همه

۶. کمک به ارتقاء کارآیی و رقابت پذیری بخش خصوصی ورزشی در عرصه های داخلی و خارجی

۷. سیاستگذاری در راستای آموزش ورزشی و تامین نیروی کارآمد توسط دولت

۸. توسعه امکانات لازم در زمینه توریسم و بازاریابی ورزشی

۹. حمایت از بخش خصوصی در ورزش جهت ایجاد درآمد ناخالص ملی

با سپاس و ابراز امتنان

از

حوصله و توجه شما عزیزان

همواره سالم و تندرست باشید